

Utoqqaat Illuat Sorlaqarfiit
Alfred Bertelsen Aqqutaa B-180
3961 Uummannaq

19. juli 2021

All. nr./brevnr.:
2021-900-0001-24
Sull./sagsbeh.: MALL/jh/gk

Utoqqaat Illuanni Sorlaqarfinni misissuineq

1. Aallaqqaasiut

Utoqqaat illuani Sorlaqarfinni (matuma kingornatigut Sorlaqarfinnik taaneqartartussami) Uummannamiittumi misissuineq siumut ilimasaarutigineqareersimasoq Inatsisartut Ombudsmandeqarfiannit misissuiartortunit 9. aamma 10. marts 2021-mi ingerlanneqarpoq. Misissuineq taanna Ombudsmandip ataatsimut sulineranut ilaatillugu ingerlanneqarpoq, taamaalillunilu naammagittaalliummik aalajangersimasumik tunngaveqarani misissuineruluni.

Nalunaarusiamut ilanngussaq misissuinerup inatsiseqartitsinikkut tunngavia pillugu paasissutissanik imalik innersuussutigaa.

Misissuiartortut tassaapput fuldmægtig Maliina L. Lyberth, fuldmægtig Amalie Gustafsson aamma oqalutsi/nutserisoq Ole Heinrich Ombudsmandeqarfimmeersut.

Avannaata Kommuniani isumaginnittoqarfimmi immikkoortorta qarfiup pisor-taa aamma innarluutilinnik sullissisoq misissuinerup ilaani najuupput.

Misissuinermi eqqartorneqartut ilaannaat nalunaarusiami matumani ilanngunneqarput.

Paaqqinniffik aamma Avannaata Kommuniani ingerlatsivik nalunaarusiaagal-lartoq manna pillugu oqaaseqaamminnik saqqummiussinissaminnut periarfis-

sinneqarput. E-mailikkut 7. juni 2021-meersukkut Sorlaqarfinnit nalunaarutigineqarpoq Sorlaqarfiit Avannaatalu Kommunia nalunaarusiamut oqaaseqaatissaqanngitsut. Avannaata Kommuniani ingerlatsivik kaammattuutikka malinniarlugit 14. juli 2021-mi oqarasuaatikkut paasissutissiivoq.

2. Misissuinerup piareersarneqarnera ingerlanneqarneralu

Sorlaqarfiit misissuiartussamaarnermik oqarasuaatikkut 14. aamma 18. januar 2021-mi ilisimatinneqarput, misissuinerlu pillugu paasissutissat amerlanerusut e-mailikkut 18. januar 2021-meersukkut tigullugit. Sorlaqarfiit tamatumunnga peqatigitillugu qinnuigaakka sulisut, najugaqartut ilaqutaasullu taamaasa misissuissamaarnermik misissuiartortunillu oqaloqateqarnissamut periarfissaqarnerannik ilisimateqqullugit.

Avannaata Kommuniani ingerlatsivik misissuiartussamaarnermik e-mailikkut 18. januar 2021-meersukkut ilisimatinneqarpoq. Avannaata Kommuniata misissuinerumi alapernaasertitaasutut peqataasinnaanera tamatumunnga peqatigitillugu neqeroorutigaara, tamannalu kissaatigineqarpat ilisimateqqullunnga. Avannaata Kommuniata peqataatitaqarnissani kissaatigigini e-mailikkut 17. februar 2021-meersukkut nalunaarutigaa.

Paaqqinniffik najugaqartullu pillugit allakkatigut paasissutissat assigiinngitsut misissuineq sioqqullugu Sorlaqarfinnit tiguakka.

Sorlaqarfinni pisortaqatigiit, tassalu pisortaq taassumalu tullersortaa, misissuiartortunit misissuinerumi oqaloqatigineqarput. Taakkua saniatigut sulisut 12-it ataasiakkaarlugit atatsimoortukkuutaarlugilluunniit najugaqartullu 12-it misissuiartortunit oqaloqatigineqarput. Ilaqutaasunik misissuiartortut oqaloqatiginissaannik kissaateqartunik nalunaartoqanngilaq.

Sorlaqarfiit initaat misissuiartortunit aammattaaq misissorneqarput.

3. Sorlaqarfiit pillugit ataatsimut oqaatigisassat

Sorlaqarfiit Uummannamiittut kommunip utoqqarnik paaqqinniffiutigai.

Sorlaqarfiit immikkoortorta qarfinnut pingasunut agguataagaapput: Allerni ineeqqat pingasut, qiterlerni ineeqqat aqqanillit qullernilu ineeqqat tallimat. Najugaqatigiikkuutaat akuleriiaartuupput. Taamaalilluni najugaqartunut paaqqutarisarialinnut paaqqutarisarialiunngitsunullu immikkut immikkoortorta qarfiliisoqarsimanngilaq.

Sorlaqarfinni misissuinerup nalaani 26-t aalajangersimasumik najugaqarput, naak Sorlaqarfiit 25-nik najugaqartoqartussatut naatsorsuussaagaluartut. Aappariilli arlallit ineeqqami ataatsimi najugaqatigiittarput, tamannalu piffissat ilaanni najugaqartussanit amerlanerusunik najugaqartoqarnissaanut periarfissiisinnaasarpog.

4. Ombudsmandip pingaarnerusutigut naliliinera

Sorlaqarfiit paaqqinniffittut najugaqartunut sinaakkutissanik nuannersunik toqqissisimanartunillu neqerooruteqarfiusutut pingaarnerusutigut paasisaqarfigaakka. Sulisut najugaqartullu imminnut pitsaasumik ataqatigiittut misissuiartortut takusinnaavaat. Paasisara aamma unaavoq najugaqartut kissaatigisaat ataqqiniarlugit Sorlaqarfinni pisortaqatigiit sulisullu annertoorujussuarmik iliuuseqartut.

Najugaqartut 12-it misissuiartortunit oqaloqatigineqartut Sorlaqarfinni najugaqarnertik nuannaralugu oqaatigaat.

Sorlaqarfilli isumaginninnermik suliassa qarfimmi pissaanermik atuisarneq pilugu malittarisassanik atuuttunik misissuineq sioqqullugu eqqumaffiginnisimanngitsut misissuiartortut aamma paasivaat.

Isumaqarpunga tamatumani najugaqartut inatsiseqartitsinikkut innarlitsaalinneqarnerat aalajangiisuusumik sanngiillisinneqarsimasog. Taamaattoqarnera akuerineqarsinnaanngitsutut isorisarialerujussuuartullu isigaara. Tamanna immikkoortumi 5-imi sukumiinerusumik eqqartorneqarpoq.

Pissutsit allat arlallit oqaaseqaateqarnissannut aamma pissutissaqalersip-
paannga. Taakku tulliuuttuni imm. 6-imit 13-imut allaaserineqarput.

5. Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmik ilisimasaqannginneq

5.1. Sorlaqaarfiit e-mailikkut 18. januar 2021-meersukkut qinnuigaakka paaqqinniffiup pissaanermik atuisarneq pillugu tunaartarisassai aamma paaq-
qinniffiup 2020-mi pissaanermik atuineq pillugu nalunaarutiginninneri uannut
nassiuteqqullugit. Sorlaqaarfiit sulisuma ilaannik oqarasuaatikkut 16. februar
2020-mi oqaloqateqarnerminni ilaatigut akivaannga paaqqinniffik najugaqar-
tunut pissaanermik atuineq ajortoq.

Sorlaqarfinni pisortaqatigiit 9. marts 2021-mi misissuinermi itisiliillutik nas-
suaatigalugu oqaatigaat paaqqinniffik najugaqartunut ataasiakkaanut pis-
saanermik siusinnerusukkut qaqutigut atuisarsimasoq, soorlu suaartarnikkut.

Pisortaqatigiit tamatumunnga peqatigitillugu oqaatigaat pissaanermik atui-
sarneq pillugu inatsimmi malittarisassat kiisalu nalunaarutiginnittarnissamik
piumasaqaat nalunaarutiginninnermilu immersugassat atorneqartussatut su-
liarineqarsimasut ilisimasaqarfiginngikkitik.

Sulisut misissuiartortunit oqaloqatigineqartut amerlanersaasa taamatuttaaq
oqaatigaat pissaanermik atuisarneq pillugu inatsit ilisimasaqarfiginngikkitsik.
Sulisut misissuiartortunit oqaloqatigineqartut arlaannaalluunniit pissaaner-
mik atuisarneq pillugu inatsimmik ilinniartinneqarsimanngilaq.

5.2. Paasisinnaavara utoqqaat illuanni pisoqarsinnaasarmat najugaqartoq pi-
sariaqartumik paaqqutariniarlugu isumassorniartugulu pinngitsaaliineq pisa-
riaqalersinnaasoq, soorlu najugaqartoq puigortunngorsimasoq anartarfiliar-
sinnaanngitsorlu nangilerneqarumangippat. Kisianni soorunami aalajangii-
suvoq utoqqaat illuanni sulisut najugaqartunut taamaallaat inatsisikkut a-
kuerisaasunik pissaanermik atuippata, pissaanermillu atuineq tamanna pip-
pat najugaqartut inatsiseqartitsinikkut innarlitsaalineqarnerat naapertuuttu-
mik isiginiarlugu.

Utoqqaat illuini najugalinnut sulisut nukiit atorlugit pinngitsaaliinermik atuisinnaanerit pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi (isumaginninnermik suliassaqarfimmi pissaanermik atuneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 1-imi, 21. november 2013-imeersumi kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqartumi)¹ aalajangersaavigineqarpoq.

Inatsimmi tassani najoqqutassatut tunngaviit pingaernerit ilaat arlallit tulliuttuni eqqaatsiassavakka. Inatsisip sukumiinerusumik allaaserineqarnera eqqarsaatigalugu "Isumaginninnermik suliassaqarfimmi pissaanermik atuneq pillugu Inatsisartut inatsisaannut ilitsersuut – immikkoortoq III inersimasut pillugit" 2013-imi novemberimi taamanikkut Isumaginninnermut Inatsisinnillu Atuutsitsinnermut Naalakkersuisoqarfiusumit saqqummersinneqartoq, Naalakkersuisullu nittartagaanni www.naalakkersuisut.gl-imi atuarneqarsinnaasoq, innersuussutigaaara.

Oqaatigaara utoqqaat illuanni najugaqartut tamarmik pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi pineqartunut ilaatinneqanngimmata. Taamaalilluni pissaanermik atuisarneq pillugu inatsisip ilaa inunnut 18-ileereersimasunut tunngasoq taamaallaat periarfissiivoq, inuit ilaannaannut, tarnikkut pissutsimikkut annertuumik ataavartumillu piginnaanikillisimasunut pissaanermik atuisinnaanissamut, tak. pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 3. Pisut apeqqutaatillugit tamatumani ilaatigut pineqarsinnaapput utoqqaat illuanni najugaqartut puigortunngorsimasut.

Pissaanermilli atuisarneq pillugu inatsit aalajangersakkanik arlalinnik imaqarpoq inuit inatsit tunngavigalugu iliuseqarfigineqarsinnaasut ataqqinnittumik inatsiseqartitsinikullu innarlitsaaliineq eqqarsaatigalugu illersorneqarsinnaasumik pineqarnissaannik qulakkeerinneqataasunik. Aammattaaq pissaanermik atuneq anguniakkamut naleqqiullugu imminnut naapertuuttumik atsikutigiinneqassaaq, tak. § 30, imm. 2, pissaanermillu atuneq sapinngisamik mianersortumik sapinngisamillu sivikinnerpaamik aamma pineqartumut allanullu najuuttunut sapinngisamik mianerinnilluni pissalluni, taamaalilluni pisa-

¹ Tamatuma saniatigut naatsorsuutigineqartariaqarpoq pisut immikkut ittut ilaanni qaqutiguinnaq pissaanermik atuisoqarsinnaammat allatut ajornartumik illersuisariaqalerneq aamma illersuisinnaatitaaneq pillugit tunngaviit najoqqutaralugit.

riaqanngitsumik kanngunarsaasoqaqqunagu akornusiisoqaqqunaguluunniit, tak. § 30, imm. 3. Aalajangersagaq imaattunik oqaasertaqarpoq:

§ 30. Pissaanermik atuinerit allatigulluunniit nammineq aalajangiinissamut pinsinnaatitaaffimmut akuliunnerit qanorluunniit ittut atorneqalersinnagit, iliuuseqarfiginninnernut pisariaqartinneqartunut inuk pineqartoq nammineq piumassutsimik peqataatinniarlugu kommune sumiiffigisaq periarfissanik tamanik atuisaaq.

Imm. 2. Pissaanermik atuneq anguniakkamut naleqqiullugu imminnut naapertuuttumik atsikkutigiissapput. Iliuuseqarfiginninnerit minnerusumik akuliuffusut naammappata, taakku atorneqassapput.

Imm. 3. Pissaanermik atuneq sapinngisamik mianersortumik sapinngisamillu sivikinnerpaamik pissaaq, aamma pineqartumut allanullu najuuttunut sapinngisamik mianerinnilluni pissalluni, taamaasilluni pisariaqanngitsumik kanngunarsaasoqassanngimmat akornutissarsisoqaraniluunniit. Nikanarsaataasumik, asissuisumik allatigulluunniit nikassaasumik pinninneq inerteqquataavoq.”

Aappaattut pissaanermik atuisarneq pillugu inatsit taamaallaat periarfissiivoq pinngitsaaliinerit inatsimmi erseqqissumik taaneqartut atorneqarnissaannut. Akuliunnerit tamakku qaqugu qanorlu pissanersut pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi allaaserineqarput. Assersuutigalugu nangimik taarsiisoqasatillugu aalajangilluni tigumminninnermut ikiuutitut atortunik atuisoqassanngilaq, soorlu aamma inummik aalajangerlugu tigummininneq aatsaat pinsinnaasoq pineqartup isumassorneqarnissaata isumaginissaanut tamanna pisariaqarluinnartutut isigineqarpat. Tamanna pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 33-mi, pisuni eqqiluisaarnermut tunngasuni pissaanermik atuneq pillugu sukumiinerusunik malittarisassaqaqtitsiviusumi, atuarneqarsinnaavoq:

§ 33. Kommunimi sumiiffigisami kommunalbestyrelsi qaqutigut aalajangiisinnaavoq najugaqarfittut ulluuneraniluunniit neqeroorummi pisortaq, imaluunniit suli-soq, pisortamit taamatut iliornissamut piginnaatinneqartoq inummik aalajangersimasumik tigumminnilluni pissaanermik atuisinnaasoq, inuttut eqqiluisaarnermut atatillugu pineqartup isumassorneqarnissaata isumaginissaanut tamanna pisariaqarluinnartutut isigineqarpat. Inuttut eqqiluisaarnermut atatillugu pissaanermik atuinerup siunissami pinngitsoornissaa peqatigisaanik qulakkeerniarneqassaaq.

Imm. 2. Imm. 1 naapertorlugu timikkut pissaanermik atuneq eqqiluisaarnermik pisuni tulliuttuni akuerineqarsinnaassaaq:

- 1) Kigutininik saliineq.
- 2) Unngiarneq.
- 3) Qulinneq, uffarneq atisanillu taarsiineq.
- 4) Nujaaartinneq kukiiartinnerlu.
- 5) Nangernik nalequttanillu taarsiineq.
- 6) Amerissaaneq.
- 7) Ulussat iluini qarngullu iluani nerisat sinnikuinik peersineq.

Imm. 3. Kommunalbestyrelsip aalajangiinerani eqqiluisaarnermi pissutsit piviusut suut aalajangiinermi pineqarnersut erseqqissaatigineqassaaq.

Imm. 4. Aalajangersimasumik tigumminninnermut ikiuutitut atortunik atuisoqas-sanngilaq, aamma aalajangersimasumik tigumminneriaaseq taamatullu iliornikkut anguniagaasoq imminnut naleqqiullutik atsikkutigiiissallutik.

Imm. 5. Aalajangersagaq manna naapertorlugu timikkut pissaanermik atuineq piffissami qaammatit pingasut tikillugit sivisussusilimmi akuerineqarsinnaavoq. Kommunalbestyrelsi piffissamik sivitsuisinnaavoq, qaammatinilli arfinilinnik sivi-sunerunngitsumik, pineqartumi eqqiluisaarnikkut pissutsit pitsaanerulersinniarlu-git periutsit allat peqatigisaanik ineriartortinneqassammata, tak. imm. 1, oqaase-qatigiit aappaat.

Imm. 6. Inuup imm. 1 naapertorlugu siusinnerusukkut aalajangiiffigineqareersup tarnikkut pissutsimigut annertuumik ataavartumillu piginnaasakillismanera suli a-jorseriaateqaqqippat, pisuni eqqiluisaarnermut tunngasuni aalajangersimasumik tigumminilluni timikkut pissaanermik atuinissamut akuersissut piffissamut qaam-matit pingasut tikillugit atuuttussaqaq pillugu aalajangiisoqaqqissinnaavoq, piffissaq qaammatit 6 tikillugit sivitsorneqarsinnaalluni.”

Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsit pingajuattut sulianik suliarinnittarneq pillugu piunasaqaatinik assigiinngitsunik imaqarpoq, suliassat suliarineqar-tarnerat pillugu inatsit (pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartar-nerat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 8, 13. juni 1994-imeersoq kingusin-nerusukkut allanngortinneqartoq) tunngavigalugu piunasaqaatinut taper-taasunik.

Soorlu eqqiluisaarnermut atatillugu aalajangiilluni tigummininneq kommu-nimi uninngavigisami kommunalbestyrelsip aalajangiinera tunngavigalugu pi-sartussaavoq, pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 33 siuliani issuar-neqartoq tunngavigalugu. Kommunalbestyrelsip aalajangiineranut tunngavis-satut ilaatigut iliuusissat eqqarsaatigineqartut pillugit ilaquuttat taamaat-

toqarpallu nakkutilliisup oqaaseqaataat pigineqassapput, tak. pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 41, nr. 4 imaattunik oqaasertaqartoq:

“**§ 41.** §§ 31, 33, 34 aamma 35 naapertorlugit kommunalbestyrelsip aalajangiinnerinut tunngavittut tulliuttut pigineqassapput:

[...]

4) pineqaatitut eqqarsaatigineqartut pillugit ilaquuttat taamaattoqarpallu nakkutilliisup oqaaseqaataat.”

Kommunalbestyrelsip aalajangiinera tamatuma kingornatigut Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmut naammagittaalliutigineqarsinnaavoq. Tamanna pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 48, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq. Aalajangersagaq taanna imaattunik oqaasertaqarpoq:

§ 48. §§ 31, 33, 34, 35, 36, imm. 2, 38, 39, imm. 2 aamma § 42, imm. 3 naapertorlugit kommunalbestyrelsip aalajangiinermi Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmut apuunneqarsinnaapput.

Imm. 2. Inuk aalajangiinermi pineqartoq nammineq naammagittaalliuteqarsinnaanngippat, uisup nuliaasulluunnit, ilaquuttap, nakkutilliisup imaluunniit allap inummut pineqaammik pineqartumut sinniisup kommunalbestyrelsip aalajangiinera naammagittaalliutigisinnaavaat.”

Tamatuma saniatigut oqaatigineqareersutut pissaanermik atuinerit suugaluartulluunniit kommunimi uninngavigisami kommunalbestyrelsimut Naalakkersuisunullu nalunaarutigineqartartussaapput. Nalunaaruteqartarneq pillugu malittarisassat ilaatigut pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 53-imi takuneqarsinnaapput. Aalajangersagaq taanna imaattunik oqaasertaqarpoq:

“**§ 53.** § 36 naapertorlugu najugaqarfissatut neqeroorummut tigutinneq pissaanermillu atuinerit assigiinngitsut tamarmik, ilanngullugit §§ 30-35 naapertorlugit pineqaatinut atatillugu pissaanermik atuinerit, najugaqarfittut neqeroorummit nalunaarsorneqassapput, kommunimilu sumiiffigisami kommunalbestyrelsimut Naalakkersuisunullu nalunaarutigineqassallutik.

Imm. 2. Immikkoortoq III naapertorlugu nalunaarsuineq nalunaaruteqarnerlu pissaq nalunaaruteqarnermut immersugassat immikkut ittut Naalakkersuisunit suliarineqartut atorlugit.”

5.3. Misissuinermi oqaloqateqarnerit aallaavigalugit misissuiartortut pingaarnertut misigisimapput Sorlaqarfinni pisortaqaatigiit sulisullu tamarmiullutik najugaqartunut pissaanermik sapinngisamik atuinnginnissaq eqqumaffigisorujussuugaat. Uangali paasinninnera unaavoq eqqumaffiginninneq tamanna suliasaqarfimmi malittarisassanik ilisimasaqarnermik tunngaveqanngilluinnar-toq.

Taamaalillutik sulisut misissuiartortunit oqaloqatigineqartut amerlanersaasa oqaatigaat najugaqartunut pissaanermik atuisoqarnek ajortoq. Sulisulli ataatsip misissuineq ullormik ataatsimik sioqqullugu pisimasoq tamatumunnga peqatigitillugu oqaluttuaraa, tassanilu najugaqartoq puigortunngortoq sulisunit pingasunit aalajangerlugu tigummineqarsimavoq.

Suliamik misissuiner a tunngavigalugu erseqqinnerusumik naliliisinnaanngilanga pisuni aalajangersimasuni suni Sorlaqarfinni pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi malittarisassanik unioqqutitsisumik iliuuseqartoqartarsimasinnaanersoq, najugaqartumik aalajangiilluni tigummininneq qulaani taaneqartoq eqqaassanngikkaanni.

Oqaatigaara utoqqaat illuanni pissaanermik atuinersarmik pingaarnerusutigut – kommunimit, Naalakkersuisunit Ombudsmandeqarfimmiillu – nakkutilliinermi aalajangiisuusoq tassaamat eqqortumik nalunaarutiginnittoqartarnissaa. Taamaalilluni pissaanermik atuinernik nalunaaruteqartarneq Sorlaqarfinni najugaqartut inatsiseqartitsinikkut innarlitsaalineqarnerannik qulakkeerinneqataasussaavoq.

Paasissutissat misissuiartortunit pissarsiarineqartut tunngavigalugit inerni-liillunga eqikkaavunga Sorlaqarfiit pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi malittarisassat piffissami sivilisunerusumi eqqumaffigisimannikkaat, ilaati-gullu Sorlaqarfinni najugaqartut eqqarsaatigalugit malittarisassat taakku unioqqutinneqartarsimassasut.

Inassutigaaara sulisut tamarmik pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi malittarisassanik pisariaqarneratut ilisimasaqalersinneqarnissaat qulakkeer-niarlugu Sorlaqarfiit suliniuteqassasut.

Ataatsimut isiginnillunga isumaqarpunga pissutsit taamaanneratigut najuga-qartut inatsiseqartitsinikkut innarlitsaalineqarnerat aalajangiisuusumik san-giillisinneqarsimasoq. Tamanna akuerineqarsinnaanngitsutut isorisarialeru-jussuurtullu isigaara.

Uanga paasinninnera aammattaaq unaavoq taamaattoqarneratigut annertuu-mik kukkussuteqartoqarsimallunilu sumiginnaasoqarsimasoq. Taamaattumik Avannaata Kommuniiani kommunalbestyrelsi, kommunimi utoqqarnik paaq-qinniffinnut qullerpaatut akisussaasuusooq aamma Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik pissaanermik atuisarneq pillugu inatsit eqqarsaatigalugu suliassaqarfimmi tassani oqartus-saasuusooq tamatuminnga nalunaarfigaakka.

Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaat Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 23 tunngavigalugu aammattaaq nalunaarfigaara, tassuunalu aalajangersar-neqarpoq Ombudsmandi suliaq pillugu Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiitita-liaannut tamatumunngalu peqatigitillugu Naalakkersuisunut imaluunniit kom-munalbestyrelsimut nalunaaruteqassasunga, pisortat ingerlatsivianni anner-tunerusumik kukkussuteqartoqarsimanissaa imaluunniit sumiginnaasoqarsi-manissaa ilimagisariaqartoq suliamik misissuinerup takutippagu.

6. Pissaanermik atuinernik nalunaarutiginnittarneq

6.1. Sorlaqarfimmi pisortaqtigiit misissuinermi oqaatigaat pissaanermik a-tuineq "siusinnerusukkut" qaqtigut pisarsimasoq, massakkulli pisarunnaar-simalluni. Pisortaqtigiit tamatumunnga atatillugu oqaatigaat "siusinner-sukkut" pisut pissaanermik atuiiffiusut nalunaarutigineqartarsimanngitsut.

Sulisut ataasiakkaat oqaloqatigineqarnerminni pisut pissaanermik atuiiffi-usasut eqqaasarpaat, soorlu 2016-imi pisimasoq, tassanilu najugaqartoq eq-qiluisaarniarnermut atatillugu aalajangerlugu tigummineqarsimalluni.

Qulaani naatsumik oqaatigineqartutut sulisup misissuineq ullormik ataatsimik sioqqullugu pisoq oqaluttuaraa, tasanilu najugaqartoq puigortunngortoq sakkortusaarpallaaleqimmat sulisunit pingasunit aalajangerlugu tigummineqarsimalluni. Najugaqartoq taanna tamatuma kingornatigut eqqisseqqissimavoq. Pisoq taanna pisortaqatigiinnit misissuiartortunut oqaatigineqangi-laq, uangalu paasinninnera unaavoq pisoq pisup kingornatigut nalunaarutigineqarsimangitsoq.

6.2. Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 32, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq inummik aalajangerlugu tigummininneq pissaanermik atuiner-tut inerteqqutaanngitsoq, inuup timikkut annertuumik ajoqusernissamut im-minut allanilluunniit ulorianartorsiortitsilernissaa ilimanavissumik aarlerinaa-teqarpat, pisunilu ataasiakkaani pissutsit tamanna pisariaqarluinnartippas-suk. Pissaanermik taamatut atuneq pisuni ataasiakkaani pisumut naleqqus-sarneqassaaq pisariaqavissumillu annertunerussanani, tak. § 32, imm. 2. Aalajangersagaq imaattunik oqaasertaqarpoq:

“**§ 32.** Inummik aalajangerlugu tigumminilluni, imaluunniit inimut allamukaas-silluni timikkut pissaanermik atuneq inerteqqutaanngilaq, imaappat:

- 1) inuup timikkut annertuumik ajoqusernissamut imminut allanilluunniit uloria-nartorsiortitsilernissaa ilimanavissumik aarlerinaateqarpat, aamma
- 2) pisuni ataasiakkaani pissutsit tamanna pisariaqarluinnartippassuk.

Imm. 2. Imm. 1 naapertorlugu pissaanermik atuneq pisuni ataasiakkaani pis-sutsinut tulluarsagaassaaq, pisariaqarluinnartumillu qaangiissanani.

[...]”

Pissaanermik atuneq sunaluunniit najugaqarfittut neqeroorummit nalunaar-sorneqarlunilu kommunimi uninngavigisami kommunalbestyrelsimut Naalak-kersuisunullu nalunaarutigineqartartartussaavoq, tak. pissaanermik atuisar-neq pillugu inatsimmi § 53, imm. 1. Nalunaarutiginninnermi immersugassat immikkut ittut nalunaarsuinnermi nalunaarutiginninnermilu atorneqartartus-saapput, tak. § 53, imm. 2 siusinnerusukkut issuarneqartoq.

Pisuni malittarisassanik unioqqutitsiviusuni nalunaarsuineq ingerlaannaq pissaaraq, iliuserineqartup aallartinneqarneranit kingusinnerpaamik aqaguani. Tamanna pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 54, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq.

Iliuserineqartut taamaattut ingerlaannaq nalunaarutigineqartussaapput, kingusinnerpaamillu ullut pingasut qaangiutsinnagit kommunimi uninngavigisami kommunalbestyrelsimut Naalakkersuisunullu nalunaarutigineqartartussaallutik, tak. § 54, imm. 2. Aalajangersagaq imaattunik oqaasertaqarpoq:

“§ 54. Malittarisassanik unioqqutitsisoqartillugu, pissaanermik atuinerup ingerlaqqiinnarnissaanik aalajangiisoqarsimatinnagu, imaluunniit illersuisariaqalertermut ajornartuulerner miluunniit pisinnaatitaanermut atatillugu akuliunneq pisi-mappat, ingerlaannaq nalunaarsuisoqassaaq, pineqaatillu aallartinneraniit kingusinnerpaamik aqaguani nalunaarsuisoqassalluni.

Imm. 2. Pineqaatit imm. 1 naapertorlugu nalunaarsorneqartut ingerlaannaq, kingusinnerpaamillu ullut pingasut qaangiutsinnagit kommunimi sumiiffigisami kommunalbestyrelsimut Naalakkersuisunullu nalunaarutigineqassapput.”

6.3. Imatut paasivara Sorlaqarfinni pisortaqatigiit naliliisut paaqqinniffimmi pissaanermik massakkut atuisoqarneq ajortoq.

Paasissutissiissutigineqartulli aallaavigalugit manna tunngaviutittariaqarpara, tassalu pisuni aalajangersimasuni ataasiakkaani pissaanermik siusinnerusukkut atuisoqartarsimasoq sulilu atuisoqartartoq – kingullermik misissuineq ullormik ataatsimik sioqqullugu – tamakkulu pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi tamanna pillugu malittarisassat tunngavigalugit nalunaarutigineqartarsimanngitsut.

Misissuiartortut pisortaqatigiinnik sulisunillu oqaloqateqarneri imatut paasivariaqarpakka Sorlaqarfiit ukiuni arlalinni kommunalbestyrelsimut Naalakkersuisunullu pissaanermik atuisarneq pillugu inatsit tunngavigalugu nalunaarutiginnittarsimanngitsut, tamannalu oqartussaasut taakkua apeqquteqarnissaannut pissutissaqalersitsisimanngitsoq.

Tamanna imm. 5.3-mi oqaatigisattut Avannaata Kommuniani kommunalbestyrelsimut, Isumaginninnermut, Ilaqutariinnut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalakkersuisoqarfimmut kiisalu Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaannut nalunaarutiginninninni eqqaassavara.

Inassutigaara pisut pissaanermik atuiffiusut suliassaqarfimmi tassani malittarisassat tunngavigalugit nalunaarutigineqartarnissaat Sorlaqarfiit qulakkiissagaat.

Aammattaaq inassutigaara Sorlaqarfiit Avannaata Kommuniani ingerlatsivik suleqatigalugu Sorlaqarfinni pisortaqatigiit sulisullu pissaanermik atuneq pillugu nalunaarutiginnittarneq pillugu inatsimmi malittarisassat pillugit pisariqartunik ilisimasaqarnissaat pingaarnertut qulakkiissagaa, kiisalu tamatumunnga atatillugu ilinniartitseqqinneq pisariqarneratut annertutigisumik isumagissagaa.

7. Pujortartarneq festertarnerlu pillugit malittarisassat

7.1. Illumi malittarisassat ("Ummannami utoqqaat illuanni malittarisassat, 1. april 1984") sulisunut atuuttut kiisalu malittarisassat nutaat (Utoqqaat illuanni sulisunut malittarisassat, 2. juli 2014") kommunalbestyrelsimut suli akuerineqarsimanngitsut misissuiartortut misissuineq sioqqullugu tiguaat. Taakku imm. 13-imi sukumiinerusumik allaaserineqarput.

Pisortaqatigiit misissuinnermi oqaatigaat Sorlaqarfiit Sorlaqarfinni pujortartarneq festertarnerlu pillugit allasimasunik malittarisassaqaanngitsut, allasimanngitsunilli malittarisassaqaartoq, sulisunit najugaqartunut oqaasiinnartigut apuunneqartartunik.

Sorlaqarfiit illup iluani pujortartartunik arlalinnik siusinnerusukkut najugaqartuuteqarsimapput. Tamanna najugaqartut ineeraanni eqqaavinnik ikualattoornikkut ilaatigut ajornartorsiutissaqartitsisarsimavoq.

Pisortaqatigiit oqaatigaat najugaqartut nutaat aamma paasitinneqartartut namminneq ineqqaminni pujortaqqusaanngitsut. Pisortaqatigiit aammat-

taa qqaatigaat Sorlaqarfiit najugaqartut namminneq ineeqqaminni festeqqu-saannginnerat pillugu malittarisassaqtut.

7.2. Oqaatigaara pujortartarnermik inerteqquteqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 15-imi, 26. maj 2010-meersumi (matuma kingornatigut pujortartarneq pillugu inatsimmik taaneqartartussami) § 2, imm. 1, nr. 4-kkut aalajangersarneqarmat inatsit iliniarfinni, meeqqanik paaqqinniffinni, matu-mani meeqqanik angerlarsimaffinni ulluunerani paarsisartut ilanngullugit eq-qarsaatigalugit, kiisalu ulloq unnuarlu paaqqinniffinni, paaqqutarinniffit-tut angerlarsimaffinni, ilinniartut ineqarfiini sullisivinnilu taakkununga as-sersuunneqarsinnaasuni atuuttusoq.

Oqaatigaarattaq pujortartarneq pillugu inatsit illup illuani pujortarnissamik inerteqquteqarneq pillugu malittarisassamik imaattumik imaqartoq:

“**§ 3.** Inatsisip atuuffigisaasa iluini tupamik pujortarneq inerteqqutaavoq, inatsisip aalajangersagartaani allani allatut aalajangersaasoqanngippat.”

Inatsimmi aalajangersagaq taanna pillugu oqaaseqaatini ilaatigut makku oqaatigineqarput:

“Aalajangersakkap nassataraa ininik pujortarfiusunik pilersitsinissamut periarfissap siusinnerusukkut atuuttup atorunnaarsinneqarnera, taamatuttaarlu nalliuttorsortoqartillugu inini qaqutigooraluartumik pujortarsinnaatitsinermut periarfissaq atorunnaarsinneqarpoq.”

7.2.1. Oqaatigaarattaq pujortarneq pillugu inatsit paaqqutarinniffittut angerlarsimaffinni il.il. najugaqartut namminneq ineeraanni pujortartarnermik inerteqquteqarneq pillugu aalajangersakkamik imaattumik imaqartoq:

“**§ 5.** Paaqqutarinniffittut angerlarsimaffinni, ulloq unnuarlu paaqqinniffinni, naju-gaqarfissatut neqeroorutini, ilinniartut ineqarfiini assigisaannilu inunnit 18-it sin-nerlugit ukiulinnit arlalinnit najuqarfigineqarnerusuni namminerisamik angerlarsi-maffittut atuuttuni najugaqartut ataasiakkaat 18-it sinnerlugit ukiullit ineeqqami inissiamiluunniit angerlarsimaffittut najugaqarfigisaminni pujortarsinnaapput.

Imm. 2. Paaqqinniffik paaqqinniffimmi sulisut najugaqartullu allat pujortanngik-

kaluarlutik tupap pujuanik najuussuinissaannut illersorniarlugit sunniuteqarluar-
tunik suliniuteqassaaq. Paqqinniffiup najuqartut peqqusinnaavai sulisut ineeqqami
inissiamiluunniit namminerisatut angerlarsimaffittut atuuttumi isersimatillugit pu-
jortartaqqunagit.”

7.2.2. Kiisalu oqaatigaara Sorlaqarfinni najugaqartut ineeraat pineqartut
namminerisamittut angerlarsimaffiisut atuummata, oqartussaasullu innutaa-
sunut aatsaat aalajangiisinnaasut inatsisiliornermi pissaanermik tigummi-
qartumit taamaaliornissamut piginnaatitsissummik peqarunik. Inatsisileriner-
mi oqartarnertut imaappoq oqartussaasoq inatsisikkut tunngavissaqassasoq.
Tamanna inatsisikkut tunngavissaqarnissamik piunasaqaammik taaneqar-
tarpoq, ingerlatsinermillu inatsiseqartitsinermi inatsimmut naapertuuttumik
aallaveqarnissamik tunngaviup nassataralugu. Tunngavimmi tassani paaqu-
tarinniffimmi najugaqartut pineqartunut aamma ilaatinneqarput.

Oqartussaasup inatsisikkut tunngavigisaa malittarisassani allassimasuni al-
lassimanngitsuniluunniit aalajangersarneqarsimasinnaavoq. Malittarisassat al-
lassimasut assersuutigalugu tassaapput inatsisit Inatsisartunit akuerisaasut
imaluunniit nalunaarutit aqutsinermi allaffissornikkut malittarisassat inatsim-
mik tunngaveqartut. Malittarisassat allassimanngitsut tassaapput inatsise-
qartitsinermi tunngaviit nalinginnaasut. Inatsimmut naapertuuttumik tun-
ngavissaqaartussaanerup ilaatigut manna nassataraa, tassalu pisortat inger-
latsivianni sulineq inatsimmik imaluunniit inatsiseqartitsinikkut tunngavim-
mik akuerisaasumik allamik tunngavissaqassasoq. Akuliunneq annertuneru-
jartortillugu inatsisikkut tunngavigissaq qularnaannerujartussaaq.

Tamatuma saniatigut manna nalinginnaasumik ilimagineqarpoq, tassalu pi-
sortat paaqqinniffiutaat aqqissuussaannermut tunngasunik taaneqartartut
tunngavigalugit ataatsimut malittarisassanik aalajangersimasunik aalaja-
ngersaasinnaallutillu paqqinniffik ingersinnaaqqullugu pisariaqartunik aalaja-
ngiisinnaasut. Innuttaasulli kiffaanngissuseqarnissamut pisinnaatitaaffiisa,
matumani Tunngaviusumik Inatsit aamma Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Eu-
ropami Isumaqatigiissut ilanngullugit eqqarsaatigalugit, aqqissuussaane-
mut tunngasut tunngaviginissaannut killilersuutit arlallit nassataraat.

Uanga naliliinera unaavoq inatsimmut naapertuuttumik tunngavissaqartussaanerup manna nassatarigaa, tassalu najugaqartut namminneq ineeqqaminni festernissaannik inerteqquteqarneq ima annertutigisumik akuliunnerusaq tamanna inatsisikkut erseqqissumik qularnaatsumillu tunngavissaqarnissamik piumasaaqateqarfiulluni. Inatsisikkut tunngavissaq taamaattoq piunngilaq.

7.3. Isumaqarpunga Sorlaqarfinni illup iluani pujortarfiusartooq pujortartarneq pillugu inatsimmi § 3, imm. 1-imi illup iluani pujortartarnermik inerteqquteqarnermik unioqqutitsisusooq.

Najugaqartut Sorlaqarfinni namminneq ineeqqaminni pujortaqqusaanatillu festeqqusaanngitsut oqaluttuunneqarnerat isorisarialittut isigaara.

Inassutigaa Sorlaqarfiit pujortartarneq pillugu inatsimmi malittarisassat malissagaat, matumani najugaqartut pisortaqatigiinnit namminneq ineeqqaminni pisortaqatigiinnit pujortarsinnaatitaanerit ilanngullugu eqqarsatigalugu.

Inassuteqaatigaarattaaq najugaqartut namminneq ineeqqaminni pisortaqatigiinnit festersinnaalersinneqassat.

8. Najugaqartup ineeraa pisataajarneqarsimasooq

8.1. Pisortaqatigiit misissuinermit oqaatigaat najugaqartup puigortunngortup Sorlaqarfinni ineeraa pisataarutivillugu imaarneqarsimasooq, pineqartup siniffia eqqaassanngikkaanni. Pisortaqatigiit oqaatigaat ineeraq najugaqartup iserternermit kingornatigut pisattaminik tamanik arlaleriarluni aserortersarimanera pissutigalugu imaajarneqarsimasooq.

Najugaqartup ineraata siniffik eqqaassanngikkaanni pisattaminik allanik tamanik imaarneqarnissaanik Avannaata Kommuniata oqaasiinnartigut allakkatigulluunniit aalajangiineri pigineqarnerisut misissuiartortut pisortaqatigiinnut tamatuma kingornatigut apeqqutigaat. Pisortaqatigiit oqaatigaat tamanna Sorlaqarfiit aalajangiinerigaat.

Pisortaqatigiit misissuinermi nassuiaatitut aammattaaq oqaatigaat najugaqartup aningaasaataasa qanoq aqunneqarnissaat najugaqartup puigortunngortup taassuma ilaqutaasa Sorlaqarfinnilu sulisut ilaatigut isumaqatigiinngissutigisimagaat, najugartormi taanna nammineq akuersisinnaanngimmat. Najugaqartoq nammineersinnaajunnaarsitaasimanersoq nakkutilliisoqartineqarnersorluunniit misissuiartortut pisortaqatiginnut tamatuma kingornatigut apeqqutigaa. Pisortaqatigiit taamaannginnerarpaat.

Najugaqartup taassuma Sorlaqarfinni pigisaanik piiannerup inatsimmut naapertuuttuuneranik apeqqummik kiisalu najugaqartup aningaasaataanik aqutsineq aamma nammineersinnaajunnaarsitsineq/nakkutilliisumik toqqaaneq pillugu apeqqummik immikkut misissuineq misissuinerup kingornatigut aallartippara. Tamanna nalunaarusiami matumani eqqaaqqinneqassanngilaq.

9. Najugaqartoq paaqqutarisariaqarluinnartoq

9.1. Pisortaqatigiit misissuinermi oqaatigaat najugaqartoq nutaaq paaqqutarisariaqarluinnartoq misissuineq ullualunnguanik sioqqullugu Sorlaqarfinnut tikissimasoq. Pisortaqatigiit oqaatigaat Sorlaqarfinni paaqqutarinninnermik suliaqartut najugaqartumik pineqartumik paaqqutarinninnissamut suliatigut pisinnaasat pisariaqartut piginngikkaat.

Pisortaqatigiit nassuiaatitut oqaatigaat najugaqartumik pineqartumik paaqqutarinninnissamut suliatigut pisinnaasat pisariaqartut Sorlaqarfiit piginngikkaat Sorlaqarfiit peqqinnissaqarfimmut paasissutissiissutigisimagaat, tamanali pissutsinut aaqqiissutaasinnaasumik nassataqarsimanngitsoq.

Misissuisartortut Nakorsaaneqarfik suliaq pillugu kingusinnerusukkut attaveqarfigaat. Nakorsaaneqarfiup oqaatigaa najugaqartup peqqissutsikkut suliarineqarnera peqqinnissaqarfiup suli akisussaaffigaa, Sorlaqarfiillu ulluinnarni paaqqutarinninneq suliatigut peqqissutsimut tunngasumik immikkut tunuliaqutaqarani suliarineqarsinnaasoq akisussaaffigaa.

Nakorsat suliassaannik suliallit najugaqartup peqqissutsikkut sularineqarnera isumagiartorlugu Sorlaqarfinnukartarnissaat isumaqatigiissutiginiarlugu Sorlaqarfiit Avannaata Kommunia aqputigalugu attaveqarfigissagaat Nakorsaaneqarfiup siunnersuutigaa.

9.2. Sorlaqarfiit paaqqutarisariaqarluinnartumik najugaqartuuteqalernerminik ernummateqarnerat paasisinnaavara, tassanimi paaqqutarinninnissaq eqqarsaatigalugu pisariaqartut najugaqartup Sorlaqarfinnut pinnginnerani Avannaata Kommuniata peqqinnissaqarfiullu qulakkeereersimangimmatigit.

Ulluinnarni paaqqinninneq kommunip susassaqarfigimmagu najugaqartorlu sivikitsuinnarmik Sorlaqarfinniissimammatt suliaq annertunerusumik misisussanngilara.

Kaammattuutigaara najugaqartup paaqqutarisariaqarluinnartup taassuma Sorlaqarfinni naammaginartumik qanoq iliornikkut paaqqutarineqarsinnaanera Avannaata Kommuniata peqqinnissaqarfiullu oqaloqatigiissutigilissagaat.

10. Peqqinnissaqarfiup suleqatigineqarnerani ajornartorsiutit

10.1. Misissuiartortut paasissutissanik peqqinnissaqarfik eqqarsaatigalugu qanoq misigisaqartarsimanernik Sorlaqarfiit peqqinnissaqarfimmik suleqateqarnerminni ajornartorsiutaannik takutitsisunik allaaserinnittut misissuineq sioqqullugu Sorlaqarfinnit tigusaqarput.

Taamaalillutik Sorlaqarfinni pisortaqatigiit aamma Avannaata Kommunia peqqinnissaqarfimmik suleqateqarnerminni ajornartorsiutinik misissuinermini oqaluttuarput.

Sorlaqarfinni pisortaqatigiit najugaqartoq toqujartortoq peqqinnissaqarfiup alakkarumasimangikkaa oqaluttuaraat. Pisortaqatigiit nangillutik oqaluttuaraat ajornartorsiutit taamaattut piffissani illoqarfiup ataasiinnarmik nakorsa-qarnerani pilertarsimasut, ilaatigut nakorsaq Sorlaqarfimmi ineeqqanik

qaammammut ataasiarluni ileqquugaluartutut naasaajumasannginera pisutigalugu.

Avannaata Kommuniata misissuinermi oqaatigaa kommunip peqqinnissaqarfimmik suleqatiginninneq pilersinniarsarigaa, kommunillu ilaatigut peqqinnissaqarfik ataatsimeeqatigiumallugu qaaqqusimagaa. Ataatsimiinneq misissuinerup kingornatigut pisussaavoq.

Sorlaqarfinni pisortaatigiit sulisullu arlallit misissuinermi oqaatigaat isumaqarlutik Sorlaqarfinni paaqqutarinninnermik suliaqartut najugaqartunik napparsimasorujussuarnik toqqissisimanartumik paaqqutarinninnissaminnut suliatigut tunngavissaqanngitsut, Sorlaqarfinnimit sulisut amerlanersaat ilinniagaqarsimasuunngimmata. Sulisut arlallit suliatigut pisinnaasaqarnerulersitsisunik pikkorissaasoqartarnissaa kissaatigigitsik taamatuttaaq oqaatigaat.

10.2. Sorlaqarfinni pisortaatigiit Avannaatalu Kommuniata peqqinnissaqarfimmik suleqateqarnermi ajornartorsiuteqarneranik misigisaqartarnerat ernumanartutut isigaara. Tamanna pingaartumik ernumartutut isigaara, tassami pisortaatigiit sulisullu arlallit oqaatigimmassuk sulisut Sorlaqarfinni najugaqartunik paaqqutarisariaqarnerpaanik naammaginartumik paaqqutarinninnermik isumaginninnissaminnut suliatigut tunngavissaqanngitsut.

Isumaqarpunga Sorlaqarfiit peqqinnissaqarfiullu ingerlalluurtumik suleqatigiinnissaat pingaartuusoq, tassami Sorlaqarfinni paaqqutarinninnermik suliaqartut amerlanersaat ilinniagaqarsimasuunngimmata, sulisullu taakkua namminneq oqaatigimmassuk najugaqartunik paaqqutarisariaqarnerpaanik naammaginartumik paaqqutarinninnermik isumaginninnissaminnut suliatigut tunngavissaqaratik.

Tamatunngali peqatigitillugu paasivara ajornartorsiut Avannaata Kommuniata ingerlatsiviup eqqumaffigigaa.

Inassutigaa peqqinnissaqarfimmik oqaloqateqarneq suleqateqarnerlu naammaginartut pilersinniarlugit suliniuteqarneq Sorlaqarfiit Avannaata Kommuniata ingerlatsivik suleqatigalugu qulakkiissagaat.

11. Suleqatigiinnermi ajornartorsiutit

11.1. Sorlaqarfinni sulisut arlallit misissuinnermi oqaatigaat pisortap sulisullu suleqatigiinniarnerni pisortap pissusilersornera timikkullu pissusilersornik-kut takutittagaa annertuutigut ajornartorsiutissaqartitsisoq, tamannalu najugaqartut tusaatillugit nipittuullugu oqqannernik arlaleriarluni nassataqartarsimasoq.

Sulisup oqaatigaa najugaqartut arlallit pisortap saaffiginissaa qunugilersimagaat. Sulisup pineqartup paasinninnera unaavoq najugaqartut arlallit pisortaq ersigigaat.

Sulisup oqaatigaa pisortaq Sorlaqarfinni sulisunik ataatsimiititsisimasoq, suleqatigiinneq oqaloqatigiissutiginiarlugu. Sulisup pineqartup nangilluni oqaatigaa ajornartorsiutit ataatsimiinnermi oqaloqatigiissutigineqanngitsuuginarsimasut. Sulisup pineqartup paasinninnera unaavoq sulisut pisortap qanoq qisuarisinnaaneranik ersiginninnerat tamatumunnga pissutaasoq.

Sulisup oqaatigaa Avannaata Kommunia suleqatigiinnermi ajornartorsiutit pillugit qaammat ataaseq qaangiuttoq saaffigineqarsimasoq.

11.2. Ombudsmandip misissuineri aalajangersimasumik periaaseqarnermi oqartussaasunut sammitinneqartarput, inunnut ataasiakkaanut sammitinneqaratik. Taamaattumik inuit ataasiakkaat, matumani paaqqinniffinni Sorlaqarfittut ittuni pisortat ilanngullugit eqqarsaatigalugit, suliaminnik qanoq isumaginninnerannik naliliiviginninneq ajorpunga.

Kaammattuutigaara Sorlaqarfinni sulisut suleqatigiinnermi ajornartorsiutit pillugit saaffiginnissumminnut Avannaata Kommuniata akissuteqarnissaa utaqqimaassagaat. Sorlaqarfinni sulisut akissutisiartik iluarinngikkunikku borgmesterimut saaffiginninnissartik isumaliutersuutigisinnaavaat, kommunimmi aqutsineranik ulluinnarni siulersuineq borgmesterip isumagisarimma-gu, tak. kommunit aqunneqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 29-

mi, 17. november 2017-imeersumi § 19. Tamatumunnga atatillugu anner-tunerusumik iliuuseqaqqissanngilannga.

12. Najugaqatigiikkuutaat akuleriit

12.1. Sorlaqarfinni najugaqatigiikkuutaat assigiinngitsut Sorlaqarfinni ataatsimoorlutik najugaqarnerat, taamaalillutillu puigortunngortut najugaqartullu paaqqutarisariallit najugaqartunik nammineersinnaanerusunik najugaqateqarlutik immikkoortortaqaqarfeqatigiinnerat misissuiartortunut malugeqqullugu misissuineq sioqqullugu oqaatigineqarpoq.

Pisortaqatigiit oqaatigaat najugaqatigiikkuutaat akuleriiaarnerat naleqquttuunngitsoq, tassami najugaqartut nammineersinnaanerusut najugaqartunit puigortunngortunit akornusersorneqarsinnaasarmata, taakkulu sakkortusaaqqajaasinnaasarnerat toqqissisimanngissutigisinnaasarlugu.

Pisortaqatigiit nangillutik oqaatigaat illu puigortunngortunut naleqquttuunngitsoq, qullermilu puigortunngortunut siusinnerusukkut immikkut immikkoortortaqaqarfeqarsimagaluartoq. Najugaqartut "aalassarinnerusut" qullermut nuutsinneqarsimapput, qimaariarfissat ajornartorsiutaanerat pissutigalugu.

12.2. Illup Sorlaqarfiit aqqissuunneqarnerannut arlalitsigut killissaliinera tamatumalu najugartut nammineersinnaanerusut najugaqartunit puigortunngortunit paaqqutarisarialinnillu avissaarsimatitsiniarnermik ajornakusuulersitsinera paasisinnaavara. Takusinnaavarali avissaartitsisimasinnaannginneq taanna pissutsinik sulisunut najugaqartunullu naleqqutinngitsunik arlalinnik pilersitsisoq.

Inassutigaara najugaqartut puigortunngortut allallu paaqqutarisariallit najugaqartunit nammineersinnaanerusunit avissaartisimaneqarnerunissaannut periarfissaq Sorlaqarfiit Avannaata Kommuniani ingerlatsivik suleqatigalugu najugaqatigiikkuutaat assigiinngitsut pisariaqartitaat sapinngisamik anner-tunerpaamik isiginiarlugit isumaliutersuutigissagaa.

13. Illumi malittarisassanik atuuttunik nutarterineq

13.1. Illumi malittarisassat ("Uummannami utoqqaat illuanni malittarisassat, 1. april 1984") sulisunut atuuttut kiisalu malittarisassat nutaat (Utoqqaat illuanni sulisunut malittarisassat, 2. juli 2014") Avannaata Kommuniani kommunabestyrelsimit sulii akuerineqarsimangitsut imm. 7.1-imi oqaatigineqartut misissuiartortut misissuineq sioqqullugu tiguaat.

Pisortaqatigiit misissuinermi nassuiaatitut oqaatigaat illumi malittarisassat 1984-imeersut tassaasut pisortatigoortumik malittarisassat atuuttut, tassami malittarisassanut nutaanut missingiut Avannaata Kommuniani kommunabestyrelsimit sulii akuerineqarsimangimmat.

Pisortaqatigiit nassuiaatitut taamatuttaaq oqaatigaat malittarisassatoqqat 1984-imeersut ilaat ullutsinnut naleqqukkunnaarsimasut. Malittarisassatoqqallu allat malinneqanngillat, malinneqarnissaammi isumaarussimammat. Assersuutigalugulu malittarisassatoqqat nammineq ineeqqami pujortarnissamik festernissamillu inerteqqummik imallit malittarisassanik allassimangitsunik tapertalerneqarlutik oqaasiinnartigut ingerlateqqinneqartarput.

Pisortaqatigiit oqaatigaat illumi malittarisassanut missingiut Avannaata Kommuniani ingerlatsivimmut pisortaqatigiit qangarpiaanersoq eqqaamanngisaannik siusinnerusukkut nassiunneqarsimasoq.

Avannaata Kommuniata peqataatitaata aappaata tamanna misissuinermi maluginiarppaa, illumilu malittarisassanut missingiutip akuerineqanngitsup killiffia paasiniarniarlugu.

13.2. Isumaqarpunga Sorlaqarfiit pissutsit atuuttut tamaasa pillugit allasimasunik malittarisassaqaqtariaqartut, taamaalilluni malittarisassat suut atuunnerat qularutigineqartaqqunagu.

Uanga paasinninnera unaavoq Sorlaqarfinni pisortaqatigiit Avannaatalu Kommuniani ingerlatsivik Sorlaqarfinni malittarisassanut nutaanut missingiutip akuerineqarnissaa anguniarlugu oqaloqatigiittut.

Kaammattuutigaara illumi malittarisassanut nutaanut missingiutip akuerineqarnissaa qulakkeerniarlugu Sorlaqarfiit Avannaata Kommuniani ingerlatsivik suleqatigalugit suliniutigissagaat.

14. Malitseqartitsineq

Sorlaqarfinni sulisut qinnuigaakka najugaqartut qanigisaasullu nalunaarusiamik uuminnga ilisimateqqullugit.

Siuliani imm. 5-ip ataani oqaatigineqartutut uanga paasinninnera malillugu suliami annertuumik kukkusoqarsimallunilu sumiginnaasoqarsimammatt Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaat Avannaatalu Kommuniani kommunalbestyrelsi Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 23 tunngavigalugu nalunaarfiigaakka.

Nalunaarusiap uuma nuutinnera Avannaata Kommuniani ingerlatsivimmut aammalu Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmut ilisimatitsissutitut nassiuppara.

Sorlaqarfinnik misissuineq pillugu suliaq matumuuna naammassisutut isigaa-ra. Taamaalillunga oqaatigaara siuliani imm. 8-p ataani oqaatigineqartutut ineqartup inaata pigisanik imaarneqarnissaa pillugu pisoq immikkut suliatut avissaartikkakku.

Nalunaarusiaq una 2021-mi ukiumoortumik nalunaarutinnut ilanngunneqassaaq aammalu nittartakkanni, www.ombudsmand.gl, tamanut saqqummiunneqassalluni.

Misissuinerup inatsiseqartitsinikkut tunngavia

Ombudsmandip sulineranut inatsiseqartitsinikkut tunngavigisaq Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni (matuma kingornatigut Ombudsmandi pillugu inatsimmik taaneqartartussami) nr. 7-imi, 1. juni 2017-imeersumi aalajangersarneqarpoq.

Inatsisartut Ombudsmandiat Inatsisartunit qinerneqartarpoq, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 1, imm. 1, sulinerminili Inatsisartunut attuumasuteqarani, tak. § 6, imm. 1. Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat kommunillu ataanni pisortat ingerlatsiviisa ilaat tamarmik Ombudsmandip sulinerani pineqartunut ilaatinneqarput, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 7, imm. 1-imi oqaaseqatigiit siulliit.

Oqartussaasut inuillu Ombudsmandip sulinerani pineqartunut ilaatinneqartut inatsiseqartitsineq atuuttoq unioqqutillugu iliuuseqarnerisut suliasaminniluunniit ingerlatsinerminnut atatillugu allatigut kukkussuteqarnerisut sumiginnaanersulluunniit Ombudsmandip misissugassaraa, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 19, imm. 1. Ombudsmandi isornartorsiuisinnaavoq, inassuteqaateqarsinnaalluni suliamillu paasinninnini aamma saqqummiussinnaallugu, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 20.

Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 16-imi oqaaseqatigiitsigut siullertigut aalajangersarneqarpoq paaqqinniffiit suliffeqarfiilluunniit kiisalu atorfeqarfiit allat Ombudsmandip sulinerani pineqartunut ilaatinneqartut suulluunniit Ombudsmandip misissorsinnaagai. Taamatut misissuinermut atatillugu – Ombudsmandi pillugu inatsimmi §§-ini 19-imi 20-milu aalajangersarneqartut saniatigut – Ombudsmandip pissutsit paaqqinniffiup aqqissuussaananeranut ingerlanneqarneranullu tunngasut kiisalu pissutsit paaqqinniffimmik atuisut pineqartarnerannut taakkulu pillugit ingerlatanut tunngasut inuppalaartumik misigittartumillu isiginnittaaseq aallaavigalugu naliliiffigisinnaavai, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 16-imi oqaaseqatigiit aappaat.